

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van
22 augustus 2023

Kenmerk
Z/23/061166 / D/23/113120

Portefeuillehouder
Bas Lont

Portefeuille
Milieu/ODRU

Opsteller
Burger, Ineke

Onderwerp
Terugkoppeling inzet gespreksleider bij dossier Pluimveebedrijf Wiltenburg

Kennisnemen van
De terugkoppeling van de bevindingen van gespreksleider over dossier Pluimveebedrijf Wiltenburg en hoe het college hier mee om gaat.

Inleiding

In een Raadsinformatiebrieff november 2022, D/22/068348, is toegelicht dat het college een externe gespreksleider inzet op dossier Pluimveebedrijf Wiltenburg met als doel te komen tot een gelijkwaardig gesprek tussen omwonenden, ondernemer en de gemeente. Deze gespreksleider is ingezet in verband met voortdurende klachten van omwonenden richting ondernemer (Pluimveebedrijf) en de gemeente. De gespreksleider zou moeten zorgen voor een open communicatie tussen de partijen om de overlast en gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te beperken. Bij de behandeling van de voorjaarsrapportage 2022 heeft de raad hiervoor budget beschikbaar gesteld.

Inspanningen gespreksleider

Eind 2022 is de heer Van Dijk gestart als gespreksleider. Hij heeft bilateraal gesprekken gevoerd met het bedrijf Wiltenburg, (vertegenwoordiging) omwonenden en de gemeente. Na de eerste ronde gesprekken is een vervolgopdracht aan de heer Van Dijk gegeven om verdere gesprekken te voeren. Waaronder gesprekken tussen een vertegenwoordiging van de omwonenden en de gemeente. Tevens heeft de heer Van Dijk contacten gelegd met het Praktijkcentrum voor Emissiereductie Veehouderij in verband met de landelijke sectorale plannen omtrent de reductie van fijnstof in de pluimveehouderij. De heer Van Dijk heeft met betrokkenen, omwonenden en het bedrijf, meerdere gesprekken gevoerd om over een aantal discussiepunten tot een oplossing te komen.

Bevindingen gespreksleider

De heer Van Dijk heeft zijn bevindingen opgesteld en besproken met de omwonenden, het bedrijf en de gemeente. Het zijn de waarnemingen van hem als gespreksleider. Deze rapportage is vertrouwelijk en alleen bedoeld om te bespreken met de betrokkenen. Onderstaand vindt u de conclusies uit de rapportage met een reactie van de gemeente.

Bevindingen van de externe gespreksleider uit rapportage:

Helaas heb ik moeten constateren dat een driehoeksdialog en een direct overleg tussen pluimveebedrijf Wiltenburg en omwonenden niet mogelijk bleek. Inhoudelijk zijn een aantal overlastsituaties wel besproken door tussenkomst van mijzelf en daarbij geadresseerd. De gedachte dat in samenspraak aan een betere leefomgeving gewerkt zou kunnen worden blijkt niet mogelijk door gebrek aan vertrouwen in elkaar. Vervelende ervaringen over en weer spelen daarbij een rol.

Echter, een in mijn ogen nog belangrijker obstakel dat een constructieve samenspraak in de weg staat betreft de divergerende belangen en uiteenlopende opvattingen over de "zijnsvraag" van het pluimveebedrijf. Omwonenden met wie ik sprak zijn de overtuiging toegedaan dat het pluimveebedrijf op deze locatie in Hekendorp geen toekomst meer kan hebben gelet op de gezondheidsrisico's. De pluimveehouder interpreteert dit als een ontkenning van zijn juridisch vergunde positie en een bedreiging van de bedrijfscontinuïteit. En zo staat men lijnrecht tegenover elkaar en gaat elk zijn eigen weg. Een situatie die licht ontvlambaar is gebleken en met risico's op escalatie. Alle betrokkenen heb ik daarop gewezen en voorgehouden respectvolle omgangsvormen in acht te blijven nemen, ook al is men het inhoudelijk oneens.

Reactie gemeente:

Het college herkent de geschetste gevoelige situatie. De gespreksleider komt tot de conclusie dat de meningen over de zijnsvraag zo ver uiteen liggen, dat dit een constructieve samenspraak in de weg staat. Het is goed dat de gespreksleider helder maakt waardoor in de kern een driehoeksdialog niet mogelijk is. De gespreksleider heeft laten zien dat het wel mogelijk is dat partijen zich inzetten om, met tussenkomst van de ODRU of gemeente, discussiepunten op te lossen.

Bevindingen van de externe gespreksleider uit rapportage:

Het overleg tussen gemeente en vertegenwoordigers van omwonenden is wel hersteld maar nog broos. Mogelijk kan het overleg over toekomstige ruimtelijke scenario's de verhouding verbeteren. Aan het eind van de eerste bilaterale overleggronde werd door omwonenden opgemerkt dat het vertrouwen door dit overleg was toegenomen en men uitzielt naar een constructief vervolg over die toekomstscenario's. Aandachtspunt voor de gemeente is wel dat zij hierbij de informatie-symmetrie dient te bewaken en alle betrokkenen aangesloten houdt.

Reactie gemeente:

Er wordt een aantal scenario's voor de mogelijke ruimtelijke toekomstige ontwikkelingen op hoofdlijnen uitgewerkt. Deze uitwerking is verkennend van aard en feitelijk. Per scenario zal kort ingegaan worden op de ruimtelijke mogelijkheden en onmogelijkheden. Deze scenario's zullen in concept met de betrokkenen, omwonenden en bedrijf, besproken worden.

Bevindingen van de externe gespreksleider uit rapportage:

De gemeente zou pluimveebedrijf Wiltenburg kunnen stimuleren de fijnstofemissie nog verder terug te brengen dan strikt noodzakelijk door uitbreiding van toegepaste BBT om gehoor te geven aan het advies van de GGD hierover. Van een eerste orde is het echter -nu de verklaring van geen bezwaar door de provincie is afgegeven- om de vergunningprocedures spoedig tot een afronding te brengen met een strak toezicht (APK) en handhaving op de overlastsituaties. Ook al hebben omwonenden aangekondigd bij het verlenen van de vergunning, de gang naar de rechter te zullen maken, het blijft een publieke verantwoordelijkheid knopen door te hakken over die aangevraagde vergunning. In onze rechtsstaat is het vervolgens een goed recht van iedere belanghebbende dat dan ter beoordeling aan de rechter voor te leggen.

Reactie gemeente:

Door de inspanningen van de gemeente richting de Provincie Utrecht hebben we net voor de zomer de verklaring van geen bezwaar ontvangen met betrekking tot de natuurwetgeving. Daarmee is de ontwerpvergunning in principe gereed. Echter de interventie van de gespreksleider maakt dat we nog een extra stap willen zetten met betrekking tot de reductie van fijnstof. In de gesprekken met gespreksleider geven omwonenden namelijk aan groot belang te hechten aan een gezonde leefomgeving. In het GGD rapport D/22/050634, eerder opgesteld in het kader van het vergunningverleningstraject wordt aangegeven dat iedere vermindering van de fijnstofemissie beter is voor de gezondheid. De gespreksleider heeft daarom gezorgd voor contact tussen het bedrijf en het Praktijkcentrum voor Emissiereductie Veehouderij gezien de landelijke sectorale plannen over de aanpak van de reductie van de fijnstofemissie in de pluimveehouderij.

De landelijke sectorale plannen zetten in op 30% fijnstof (PM10) emissiereductie in de pluimveesector eind 2030, berekend t.o.v. 2016. In de ontwerpvergunning zijn de op basis van een Europese richtlijn verplichte BBT-maatregelen, Best Beschikbare Technieken, opgenomen. Met deze maatregelen wordt een reductie gerealiseerd van ca. 29%. Door in stal 4 begane grond ook een ionisatie systeem te plaatsen, wordt een fijnstof emissiereductie van > 30% behaald. Daarmee voldoet Pluimveebedrijf Wiltenburg reeds aan de landelijke doelstelling van minimaal 30% emissiereductie fijnstof in 2030. Het betreft een bovenwettelijke maatregel die de gemeente niet kan opleggen. Om deze maatregel te realiseren heeft Pluimveebedrijf Wiltenburg een verzoek voor een subsidie gedaan. Het college is voornemens om deze subsidie van € 5.000,- aan Pluimveebedrijf Wiltenburg te verlenen.

Kernboodschap

De gespreksleider heeft zich afgelopen periode ingezet om te komen tot een open communicatie tussen de betrokken partijen; een (vertegenwoordiging) van de omwonenden, het bedrijf en de gemeente over Pluimveebedrijf Wiltenburg. De gespreksleider komt tot de conclusie dat de meningen over de zijnsvraag zo ver uiteen liggen, dat dit een constructieve

samenspraak in de weg staat. Het is goed dat de gespreksleider helder maakt waardoor in de kern een driehoeksdialogoog niet mogelijk is. De gespreksleider heeft laten zien dat het wel mogelijk is dat partijen zich inzetten om, met tussenkomst van de ODRU of gemeente, discussiepunten op te lossen.

De gezondheidsrisico's van het bedrijf is een belangrijk issue voor de omwonenden. Naar aanleiding van het advies van de gespreksleider heeft de gemeente afspraken kunnen maken met het bedrijf om aanvullende maatregelen te nemen om de emissie van fijnstof verder te reduceren. Het betreft een bovenwettelijke maatregel. Het bedrijf zal met het uitvoeren van de maatregelen die worden vastgelegd in de ontwerpvergunning al voldoen aan de minimaal 30% fijnstof emissiereductie die de pluimveesector landelijk nastreeft voor 2030.

Financiën

De te verlenen subsidie van € 5.000,- aan Pluimveebedrijf Wiltenburg voor het realiseren van een fijnstof reducerende maatregel komt ten laste van Milieu en past binnen bestaande budgetten.

Vervolg

Ontwerpvergunning

De ontwerpvergunning zal worden gepubliceerd nadat de aanvullende maatregel om fijn stof te reduceren is toegevoegd aan de vergunningaanvraag en daarmee onderdeel wordt van de ontwerpvergunning. Deze ontwerpvergunning staat opnieuw open voor bezwaar. De ontwerpvergunning biedt de ODRU meer mogelijkheden om het toezicht en de handhaving strakker te organiseren.

Verkennde scenario's

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2023 is budget beschikbaar gesteld om een aantal scenario's voor het gebied Pluimveebedrijf Wiltenburg in kaart te brengen. Hierover zal ook contact worden gelegd met de betrokkenen; het bedrijf en de omwonenden. Begin 2024 verwachten we de scenario's te kunnen presenteren. Deze scenario's zullen het karakter hebben van een verkenning op hoofdlijnen van de ruimtelijke mogelijkheden en de onmogelijkheden in dit gebied.

Bijlagen

Geen.
